

İstilik təchizatı haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Bu Qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası-nın 94-cü maddəsinin 1 hissəsinin 11-ci bəndinə uyğun olaraq, istilik enerjisinin istehsalı, paylanması (o cümlə-dən ötürülməsi), satışı və istehlakı ilə bağlı istilik təc-hizatı subyektləri, istehlakçılar və istilik təchizatı sekto-runda fəaliyyət göstərən dövlət orqanları (qurumları) arasında yaranan münasibətləri tənzimləyir, istilik təc-hizatının hüquqi, iqtisadi və təşkilati əsaslarını müəy-yən edir.

1-ci fəsil ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Əsas anlayışlar

1.1. Bu Qanunda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənələri ifadə edir:

1.1.1. **fərdi istilik sistemi** - istehlakçı tərəfindən ti-kinti obyektinin fərdi şəkildə istilik təchizatının həyata keçirilməsi üçün quraşdırılan və istismar edilən qurğu-ların məcmusu;

1.1.2. **istilik dəyişicisi** - istilik təchizatı sisteminə istilik və isti su təchizatı məqsədilə istehsal edilən istilik enerjisinin ötürülməsi üçün istifadə olunan maddə (su, buxar);

1.1.3. **istilik enerjisi** - istilik daşıyıcılarının termo-dinamik parametrlərini (temperatur, təzyiq, sıxlıq) də-yişdirə bilən enerji resursu;

1.1.4. **istilik enerjisinin istehlakçısı (bundan son-ra - istehlakçı)** - öz ehtiyacları üçün istilik enerjisini sat-n alan məişət və ya qeyri-məişət istehlakçısı;

1.1.5. **istilik enerjisinin istehsalçısı (bundan son-ra - istehsalçı)** - istilik enerjisinin istehsalı ilə məşğul olan hüquqi və ya fiziki şəxs;

1.1.6. **istilik enerjisinin istehsalı** - kimyəvi enerjinin (yanacaq), elektrik və ya digər enerji növlərinin istilik enerjisinə çevrilməsi prosesi;

1.1.7. **istilik enerjisinin paylanması** - ötürülməsi də daxil olmaqla istilik enerjisinin şəkəbə vasitəsilə istehlakçılara çatdırılması;

1.1.8. **istilik enerjisinin paylayıcısı (bundan sonra - paylayıcı)** - şəkəbə ilə istilik enerjisinin paylanmasını (o cümlədən ötürülməsini) həyata keçirən hüquqi şəxs;

1.1.9. **istilik enerjisinin satıcısı (bundan sonra - satıcı)** - istilik enerjisinin pərakəndə satışını həyata ke-çirən hüquqi və ya fiziki şəxs;

1.1.10. **istilik enerjisinin satışı** - istilik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi əsasında satışı;

1.1.11. **istilik qurğusu** - istilik enerjisinin istehsal, paylanması (o cümlədən ötürülməsi) üçün istifadə edil-ən qurğular;

1.1.12. **istilik təchizatı** - istilik enerjisinin istehsalı, paylanması (o cümlədən ötürülməsi) və satışı fəali-yətləri;

1.1.13. **istilik təchizatı obyektləri** - istilik enerjisi-nin istehsal, paylanması (o cümlədən ötürülməsi) pro-sesində istifadə olunan istilik mənbələri, şəkəbələr, bi-na və qurğular;

1.1.14. **istilik təchizatı sistemi** - istilik mənbələri, şəkəbələr və istilik istehlakı qurğuları kompleksi;

1.1.15. **istilik təchizatı subyektləri** - bu Qanunun 9.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan fəaliyyət növləri ilə məşğul olan fiziki və ya hüquqi şəxslər, o cümlədən tə-bii inhisar subyektləri;

1.1.16. **kommersiya uçuotu** - istiliyin və isti suyun satışı müqavilələri üzrə tərəflər arasında qarşılıqlı hə-sablamaaların aparılması məqsədilə istiliyin və isti su-yun ölcülməsi və ölçmə nəticələrinin, habelə hesabla-ma yolu ilə əldə edilən istiliyin termodinamik paramet-rləri və isti suyun həcmi haqqında məlumatların toplan-ması, saxlanması, emalı və ötürülməsi prosesi;

1.1.17. **kommersiya uçuotu qaydaları** - istilik təchi-zatı subyektlərinin və istehlakçıların kommersiya uçu-otunun təşkil və təmin edilməsi ilə bağlı hüquqlarını və vəzifələrini müəyyən edən qaydalar;

1.1.18. **qeyri-məişət istehlakçısı** - bu Qanunun 1.1.19-cü maddəsində nəzərdə tutulan istehlakçılar istis-na olmaqla digər istehlakçı;

1.1.19. **məişət istehlakçısı** - yaşayış evlərində və mənzillərdə, o cümlədən Azərbaycan Respublikası Mənzil Məcəlləsinin 91-ci maddəsində nəzərdə tutulan xüsusi təyinatlı mənzil fondunun yaşayış sahələrində, həmçinin bağlarda məişət ehtiyacları üçün istilik ener-jisindən istifadə edən fiziki şəxs;

1.1.20. **mərkəzləşdirilmiş istilik sistemi** - bir və ya bir neçə istilik mənbəyindən, şəkəbələrdən (xarici istilik kəmərlərinin diametridən, sayından və uzunluğun-dan asılı olmayaraq) və istehlakçılardan ibarət olan sis-tem;

1.1.21. **şəkəbə** - istilik enerjisinin paylanması (o cümlədən ötürülməsi) üçün nəzərdə tutulan istilik boru və qurğuları kompleksi;

1.1.22. **texniki şörtlər** - istilik enerjisi ilə təchiz edilməsi nəzərdə tutulan tikinti obyektində istilik isteh-lakı qurğularının quraşdırılması, onların istilik şəkəbə-sinə qoşulması və ya əlavə enerji (güc) alınmasına dair layihə sənədlərinin hazırlanmasına əsas verən istilik və isti su təchizatı ilə bağlı mühəndis-texniki parametrləri özündə əks etdirən texniki sənəd;

1.1.23. **tənzimləyici** - istilik təchizatı sektorunda dövlət tənzimlənməsini, nəzarətini həyata keçirən və statusu qanunla müəyyən edilən qurum.

1.2. Bu Qanunda istifadə olunan digər anlayışlar Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilmis mənələri ifadə edir.

Maddə 2. İstilik təchizatı haqqında qanunvericilik

2.1. İstilik təchizatı haqqında Azərbaycan Respubli-kasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, Azərbaycan Respublikasının tərəf-dar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən, bu Qanundan, "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunundan və Azərbaycan Respublikasının istilik təc-hizatı sektorunu tənzimləyən digər normativ hüquqi aktlardan ibarətdir.

2.2. Ələt Azad İqtisadi Zonasında istilik təchizatı ilə bağlı münasibətlər "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uy-ğun olaraq tənzimlənir.

Maddə 3. Bu Qanunun tətbiq dairəsi

3.1. Bu Qanun istilik və isti su təchizatı məqsədilə istilik enerjisinin istehsalı, paylanması və satışı funksiyasını həyata keçirən istilik təchizatı subyektlərinə, is-

tehlakçılara, dövlət orqanlarına (qurumlarına), o cümlə-dən tənzimləyiciyə şamil olunur.

3.2. Bu Qanun istehlakçının (layihələndirmə zama-nı fərdi istilik sistemlərinin quraşdırılması nəzərdə tu-tulan çoxmənzilli yaşayış binalarının mənzillərində, ya-sayış evlərində, qeyri-yasayış təyinatlı tikinti obyektlərində) istilik enerjisinə tələbatın qarşılınması üçün fərdi istilik sistemlərinin quraşdırılması və onun istismarı ilə əlaqədar münasibətlərə şamil edilmir.

İSTİLİK TƏCHİZATI SEKTORUNDA DÖVLƏT SİYASƏTİ VƏ DÖVLƏT TƏNZİMLƏNMƏSİ

Maddə 4. İstilik təchizatı sektorunda dövlət siya-sətinin əsas prinsipləri, dövlət tənzimlənməsinin məqsədləri və dövlətin vəzifələri

4.1. İstilik təchizatı sektorunda dövlət siyasətinin əsas prinsipləri aşağıdakılardır:

4.1.1. istilik təchizatının etibarlılığı və təhlükəsizliyi;

4.1.2. idarəetmə və tənzimləmənin effektivliyi və şəffaflığı;

4.1.3. istilik təchizatı subyektlərinin şəkəbədən, o cümlədən təbii inhisar subyektinə məxsus şəkəbədən bərabər və ayrı-seçkiliyə yol verilmədən istifadə imka-nının yaradılması;

4.1.4. qabaqcıl texnologiyalar və müterəqqi təcürbə əsasında dayanıqlı inkişafın təmin edilməsi.

4.2. İstilik təchizatı sektorunda dövlət tənzimləmə-sinin əsas məqsədləri aşağıdakılardır:

4.2.1. enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;

4.2.2. istilik təchizatı subyektlərinin və istehlakçıla-rın maraqları arasında balansın təmin olunması;

4.2.3. istehlakçıların etibarlı, keyfiyyətli, olçatan və fasiləsiz istilik təchizatının təmin edilməsi.

4.3. İstilik təchizatı sektorunda dövlətin vəzifələri aşağıdakılardır:

4.3.1. özəl investisiyaların və davamlı iqtisadi inki-şafın dəstəklənməsi;

4.3.2. əlverişli investisiya mühitinin yaradılması;

4.3.3. rəqəbat mühitinin formalaşdırılması, inhisar-çılıq fəaliyyətinin qarşısının alınması, məhdudlaşdırıl-ması və aradan qaldırılması;

4.3.4. istilik təchizatı subyektlərinin effektiv və təh-lükəsiz fəaliyyətinin təmin edilməsi;

4.3.5. istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi;

4.3.6. istilik təchizatı sektorunda təbii inhisar sahə-sində fəaliyyətin tənzimlənməsi;

4.3.7. istilik enerjisinin istehsalında bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadənin stimullaşdırılması və inkişaf etdirilməsi;

4.3.8. enerji resurslarından səmərəli istifadənin təş-viq edilməsi;

4.3.9. ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində tədbirlər-in həyata keçirilməsinin təmin edilməsi;

4.3.10. dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi;

4.3.11. istilik təchizatı subyektlərinin effektiv fəa-liyyətinin, həmçinin istilik təchizatı sektorunda keyfi-yətli xidmət göstərilməsinin təmin edilməsi.

Maddə 5. İstilik təchizatı sektorunda tənzimləyi-cinin səlahiyyətləri

5.1. İstilik təchizatı sektorunda tənzimləyici aşağı-dakıları həyata keçirir:

5.1.1. tənzimləyən qiymətləri (tarifləri) müəyyən edir;

5.1.2. istilik təchizatı subyektləri və istehlakçılar tə-rəfindən istilik təchizatı sektorunu tənzimləyən norma-tiv hüquqi aktların və normativ xarakterli aktların tələb-lərinə riayət edilməsinə nəzarət edir;

5.1.3. istilik təchizatı subyektləri üçün ödənilməsi məcburi olan, bu Qanunun 8-ci maddəsində nəzərdə tu-tulan tənzimləmə haqqının məbləğini hesablayır və hə-min subyektlərə bildirir;

5.1.4. istilik təchizatı subyektləri arasında yaranan mübahisələrə baxır;

5.1.5. istehlakçıların şikayətlərinə baxır;

5.1.6. şəkəbədə istilik enerjisi itkilərinin hesabata dövrü üçün normativ göstəricilərinə müəyyənəşdirir;

5.1.7. istilik enerjisinin keyfiyyətinə dair texniki tə-ləblərə (fərdi istilik sistemləri istisna olmaqla) riayət olunmasına nəzarət edir;

5.1.8. istilik qurğularının, o cümlədən şəkəbənin payız-qış mövsümünə hazırlığının təmin edilməsinə nəzarət edir;

5.1.9. istilik təchizatı sektorunda təbii inhisar sub-yektlərinin hər il üzrə gəlir və xərclər smetalarının razı-laşdırılmasında və onların icrasına nəzarətin həyata keçirilməsində iştirak edir;

5.1.10. istilik təchizatı sektorunda bu Qanunun 5.4.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan qaydaya uyğun olaraq, istilik təchizatı sektorunun monitorinqini (o cümlədən kameral monitorinqini) həyata keçirir.

5.2. Tənzimləyici tərəfindən istilik təchizatı sekto-runu tənzimləyən Azərbaycan Respublikasının qanun-la rəyi və onlara uyğun qəbul olunmuş digər normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş sahibkarlıq fəaliyyəti-nə dair məcburi tələblərə riayət edilməsinin qiymət-ləndirilməsi məqsədilə sahibkarlıq subyektlərinin fəa-liyyət göstərdiyi yerlərə gəlməklə yoxlamalar "Sahib-karlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzə-rə almaqla həyata keçirilir.

5.3. İstilik təchizatı sektorunda dövlət nəzarəti hə-yata keçirilərkən istilik təchizatı sektorunu tənzimlə-yən normativ hüquqi aktların və normativ xarakterli aktların tələblərinin pozulması aşkar edildikdə, onları aradan qaldırılması ilə bağlı tənzimləyici tərəfindən yazılıgöstərişlər verilir. Belə göstərişlərin icrası bə-rəsində göstəriş verilmis istilik təchizatı subyektləri və is-tehlakçılar üçün məcburidir.

5.4. İstilik təchizatı sektorunda tənzimləyici aşağı-dakı qaydaları təsdiq edir və rəsmi internet saytında dərc edir:

5.4.1. monitorinq qaydalarını;

5.4.2. kommersiya uçuotu qaydalarını;

5.4.3. şəkəbədə istilik enerjisi itkilərinin hesabata dövrü üçün normativ göstəricilərinin müəyyənəşdiril-məsi qaydalarını;

5.4.4. istilik təchizatı sektorunda tənzimlənən qiym-ətlərin (tariflərin) müəyyən olunması qaydalarını.

5.5. Tənzimləyici istilik təchizatı subyektlərinin

uçotunu aparır. Uçotun aparılması qaydasını tənzimlə-yici müəyyən edir.

Maddə 6. İstilik təchizatı sektorunda dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarının vəzifələri

6.1. İstilik təchizatı sahəsində müvafiq icra haki-miyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum):

6.1.1. balansında olan istilik təchizatı obyektlərinin saxlanılması, istismarı, cari və əsaslı təmiri ilə bağlı tədbirlər görür;

6.1.2. tikinti obyektlərində istilik enerjisindən sə-mərəli istifadə və istilik enerjisi itkilərinə yol veril-məsi üçün tədbirlər görür;

6.1.3. dövlət mənzil fondu binalarında və sosial-mədoni təyinatlı obyektlərdə payız-qış mövsümünə ha-zırılıqlarının aparılmasını təmin edir.

6.2. Təbii inhisar sahəsində yerli özünüidarəetmə orqanları:

6.2.1. balanslarında olan istilik təchizatı obyektlər-i-nin saxlanılması, inkişafı, istismarı, cari və əsaslı tə-miri ilə bağlı tədbirlər görür;

6.2.2. tikinti obyektlərində istilik enerjisindən sə-mərəli istifadə və istilik itkilərinə yol verilməməsi üçün tədbirlər görür;

6.2.3. bələdiyyə mənzil fondu binalarında payız-qış mövsümünə hazırılıq işlərinin aparılmasını təmin edir.

Maddə 7. İstilik təchizatı sektorunda qiymətlər (tariflər)

7.1. İstilik təchizatı sektorunda qiymətlər (tariflər) istilik təchizatı subyektlərinin əsaslandırılmış xərclər-i-ni tam ödəməklə, həmin sektorun inkişafını təmin et-məli və sosial-iqtisadi inkişafı stimullaşdırmalıdır.

7.2. İstilik təchizatı sektorunda qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimləyən məhsulların qiymətləri "Tənzimlənən qiymətlər haqqında" Azərbaycan Res-publikasının Qanununa uyğun olaraq tənzimlənir.

7.3. Təbii inhisar subyektlərinin təqdim etdiyi məh-sullar istisna olmaqla istilik təchizatı sektorunda təqdim olunan qiymətləri (tarifləri) tənzimlənməyən məhsul-ların qiymətləri (tarifləri) tərəflər arasında bağlanılan müqavilələrlə müəyyən edilir.

7.4. Təbii inhisar subyektləri tərəfindən təqdim edil-ən qiymətləri (tarifləri) tənzimlənməyən məhsulların qiymətləri (tarifləri) Azərbaycan Respublikası Rəqəbat Məcəlləsinin 39.6-cı maddəsinin tələbləri nəzə-rə alınmaqla təbii inhisar subyektinin özü tərəfindən müəy-yən olunur.

7.5. Tənzimləyici bu Qanunun 7.3-cü maddəsinə əsasən müəyyən edilən qiymətləri monitorinq edir.

7.6. İstilik təchizatı sektorunda qiymətlərin (tariflə-rin) müəyyən olunması zamanı nəzə-rə alınmalı olan it-kilər bu Qanunun 5.4.3-cü maddəsində nəzərdə tutulan qaydaya uyğun olaraq hesablanır.

Maddə 8. Tənzimləyiciyə ödənilən tənzimləmə haqqı

İstilik enerjisinin istehsalçıları, paylayıcıları və satı-cıları tərəfindən tənzimləyiciyə tənzimləmə haqqı ödə-nilir.

3-cü fəsil İSTİLİK TƏCHİZATI SEKTORUNDA FƏALİYYƏT NÖVLƏRİ, İSTİLİK TƏCHİZATI SUBYEKTLƏRİNİN HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ

Maddə 9. İstilik təchizatı sektorunda fəaliyyət

9.1. İstilik təchizatı sektorunda aşağıdakı fəaliyyət növləri vardır:

9.1.1. istilik enerjisinin istehsalı;

9.1.2. istilik enerjisinin paylanması (o cümlədən ötürülməsi);

9.1.3. istilik enerjisinin satışı.

9.2. İstilik təchizatı subyektlərinin bu Qanunun 9.1-ci maddəsində göstərilən bir və ya bir neçə fəaliyyətlə məşğul olmasına hər hansı məhdudiyyət tətbiq edilmir.

Maddə 10. İstilik enerjisi istehsalçısının vəzifə-ləri və hüquqları

10.1. İstehsalçının aşağıdakı vəzifələri vardır:

10.1.1. istilik enerjisi istehsalını "Ətraf mühitin mü-hafizəsi haqqında" və "Texniki təhlükəsizlik haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə müəyyən edilən ətraf mühitin mühafizəsi və təhlükəsizlik tələb-lərinə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən et-di-yi orqan (qurum) tərəfindən təsdiq edilən istilik ener-jisindən istifadə qaydaları ilə müəyyən edilən keyfi-yət göstəricilərinə uyğun həyata keçirmək;

10.1.2. istilik təchizatı sektorunu tənzimləyən norma-tiv hüquqi aktların və normativ xarakterli aktların tə-ləblərinə, bu Qanunun 5.3-cü maddəsinə uyğun olaraq verilən yazılı göstərişlərə və istilik təchizatı sektorunda bağladığı müqavilələrin şörtlərinə əməl etmək;

10.1.3. bu Qanunun 10.1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan qaydalarla fəaliyyət edilən hesabət və məlu-matları həmin qaydalarla uyğun olaraq müvafiq icra ha-kimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) və tənzimləyiciyə təqdim etmək;

10.1.4. balansında olan istilik qurğularının etibarlı və fasiləsiz işini təmin etmək;

10.1.5. "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 13.3-cü maddəsi ilə müəyyən edilən enerji resurslarından səmərəli istifadəyə dair öhdəliklərə riay-ət etmək.

10.2. İstehsalçı aşağıdakı hüquqlara malikdir:

10.2.1. istehsal etdiyi istilik enerjisini müqavilə əsa-sında satmaq;

10.2.2. istilik istehlakı qurğularının, şəkəbələr və istehlakçıların fəaliyyətində istilik təchizatının texnolo-yi proseslərdə fasilələrə səbəb olan pozuntular oluq-da pozuntuya yol vermiş subyektdən dəymiş ziyanın ödənilməsinin tələb etmək.

10.3. İstehsalçının istilik təchizatı sektorunda digər fəaliyyət növlərinə bu Qanunun həmin fəaliyyətə aid müvafiq maddələri şamil olunur.

Maddə 11. İstilik enerjisi paylayıcısının vəzifə-ləri və hüquqları

11.1. Paylayıcının vəzifələri aşağıdakılardır:

11.1.1. şəkəbənin idarə edilməsini, gücləndirilmə-sini və genişləndirilməsini, ona texniki xidmətin göstə-rilməsini, habelə həmin şəkəbə vasitəsilə istilik enerji-sinin paylanmasını təmin etmək;

11.1.2. istilik təchizatı sektorunu tənzimləyən norma-tiv hüquqi aktların, normativ xarakterli aktların, ha-bələ bu Qanunun 5.3-cü maddəsinə uyğun olaraq veril-ən yazılı göstərişlərə və istilik təchizatı sektorunda bağladığı müqavilələrin şörtlərinə əməl etmək;

11.1.3. istilik təchizatı subyektlərinin, habelə isteh-lakçıların tikinti obyektlərinin ayrı-seçkiliyə yol veril-mədən şəkəbəyə qoşulmasını təmin etmək;

11.1.4. şəkəbə vasitəsilə istilik enerjisinin paylan-masını həyata keçirmək;

11.1.5. şəkəbədə uzun müddətli tələbatın saxlanıl-ması məqsədilə həmin şəkəbəyə texniki qulluğu, o cümlədən onun təmirini və inkişafını təmin etmək;

11.1.6. şəkəbədə baş verən qəzaların aradan qaldırılmasını təmin etmək;

11.1.7. bu Qanunun 10.1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan qaydalarla müəyyən edilən hesabət və məlu-matları həmin qaydalarla uyğun olaraq müvafiq icra ha-kimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) və tənzimləyiciyə təqdim etmək;

11.1.8. bu Qanunun 15.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilən hallarda istilik təchizatının dayandırılacağı bə-rə-də istehlakçıya 3 (üç) gün əvvəl yazılı xəbərdarlıq gön-dərmək;

11.1.9. istehlakçının şəkəbəyə qoşulmuş tikinti ob-yehtində quraşdırılmış saygacı (ağıllı sayğaclar istisna olmaqla) hər ay oxumaq və bu bə-rədə istehlakçıya bildi-riş, habelə bu Qanunun 13.4-cü maddəsinə uyğun ola-ra-q satıcı ilə bağlanmış müqavilədə nəzərdə tutulduğu halda satıcının adından istehlak edilmis istilik enerjisi-nin dəyəri bə-rədə hesab təqdim etmək;

11.1.10. istehlakçının şəkəbəyə qoşulmuş tikinti obyektində quraşdırılmış saygacın işlək vəziyyətdə ol-duğunu müəyyən etmək məqsədilə 3 (üç) ayda 1 (bir) dəfə həmin saygaca və onun qoşulma sxeminə baxış keçirmək (sahibkarlıq subyektlərinə münasibətdə bu Qanunun 13.5-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq);

11.1.11. istilik qurğularını onların texniki pasportla-rında göstərilmiş tələblərə uyğun istismar etmək.

11.2. Paylayıcının hüquqları aşağıdakılardır:

11.2.1. bu Qanunun 15.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilən hallarda istilik təchizatını dayandırmaq;

11.2.2. şəkəbəyə qoşulmuş şəkəbədə tutulan tikinti obyektinin yerləşdiyi ərazidə şəkəbə və ya mövcud şəkə-bədə tələb olunan həcmdə sərbəst istilik gücü olma-dıqda (təsdiqedicə sənəd və əsaslandırılmalı təqdim edilməklə) tikinti obyektinin şəkəbəyə qoşulmasından imtina etmək.

11.3. Paylayıcının istilik təchizatı sektorunda digər fəaliyyət növlərinə bu Qanunun həmin fəaliyyətə aid müvafiq maddələri şamil olunur.

Maddə 12. İstilik enerjisi satıcısının vəzifələri və hüquqları

12.1. Satıcının vəzifələri aşağıdakılardır:

12.1.1. istilik təchizatı sektorunu tənzimləyən norma-tiv hüquqi aktların, normativ xarakterli aktların, bu Qanunun 5.3-cü maddəsinə uyğun olaraq verilən yazılı göstərişlərə və istilik təchizatı sektorunda bağladığı müqavilələrin şörtlərinə əməl etmək;

12.1.2. alqı-satqı müqaviləsinin şörtlərini rəsmi in-ternet saytında dərc etmək;

12.1.3. istehlakçılara hüquq və vəzifələrini izah etmək;

12.1.4. bu Qanunun 13.4-cü maddəsinə uyğun ola-ra-q paylayıcı ilə bağlanmış müqavilədə nəzərdə tutul-madığı halda hər ay istehlakçıya istehlak edilmis istilik enerjisinin dəyəri bə-rədə hesab təqdim etmək;

12.1.5. istehlakçı ilə bağlanmış alqı-satqı müqavi-ləsinin şörtlərinə uyğun olaraq satdığı istilik enerjisini-tələb olunan həcmdə və keyfiyyətdə verilməməsi nəti-cəsində istehlakçıya vurulmuş ziyanı ödəmək;

12.1.6. xidmət göstərdiyi istehlakçının tikinti ob-yehtinin qoşulduğu şəkəbədən asılı olaraq paylayıcı ilə müvafiq müqavilə bağlamaq.

12.2. Satıcının hüquqları aşağıdakılardır:

12.2.1. paylayıcıdan bu sahədə izmətlərinin göstə-rilməsini tələb etmək;

12.2.2. istehlakçıya təqdim edilmis hesabə uyğun olaraq ondan şəkəbə vasitəsilə saygacın göstəricilərinə uyğun olaraq qəbul edilmiş istilik enerjisinin dəyərini-n ödənilməsin

İstilik təchizatı haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Əvvəli 2-ci səh.

15.2. İstilik təchizatının dayandırılması (dini ekstremizm əleyhinə xüsusi əməliyyatın aparılması ilə əlaqədar dayandırılma halı istisna olmaqla) yalnız fərdi qaydada həyata keçirilir. İstiliyin dəyərini vaxtında ödəməyən istehlakçıya istilik təchizatının dayandırılması, istilikenerjisinin dəyərini vaxtında ödəyən digər istehlakçıların hüquqlarının pozulması ilə nəticələnməməlidir. Bu Qanunun 15.1.2-ci və 15.1.3-cü maddələrində nəzərdə tutulan hallarda, habelə illik iş planında göstərilən müddətlərdə təmir-profilaktika işləri aparılarkən yazılı xəbərdarlıq göndərilmədən istilik enerjisinin verilməsinin dayandırılması qadağandır.

15.3. Bu Qanunun 15.1-ci maddəsində göstərilən istilik təchizatının dayandırılmasına səbəb olmuş hallar aradan qaldırıldıqdan və paylayıcı tərəfindən istehlakçının iştirakı ilə aktla rəsmiləşdirildikdən sonra 1 (bir) gün müddətində istilik təchizatı bərpa edilməli və aktın bir nüsxəsi istehlakçıya təqdim edilməlidir.

Maddə 16. İstilik təchizatı sektorunda hesablaşma

16.1. Paylayıcı istehlakçıya verdiyi istiliyin və isti suyun miqdarını yalnız sayğacın göstəricilərinə (sayğac yalnız binanın şəbəkəyə qoşulma nöqtəsində quraşdırıldığı halda isə istilik enerjisindən istifadə qaydalarına) əsasən müəyyən etməli və bu barədə istehlakçıya hər ay bildiriş, habelə bu Qanunun 13.4-cü maddəsinə əsasən satıcı ilə bağlanmış müqavilədə nəzərdə tutulduğu halda istehlakçının istifadə etdiyi istilik enerjisinin dəyərini tam hesablayaraq satıcının adından hesab təqdim etməlidir (göndərməlidir). Ağıllı sayğacı olan istehlakçıya istifadə etdiyi istilik enerjisinin dəyəri haqqında bildirişin və hesabın təqdim edilməsi (göndərilməsi) tələb olunmur. Bu Qanunun 13.4-cü maddəsinə əsasən satıcı ilə bağlanmış müqavilədə nəzərdə tutulmadığı halda istehlakçıya hesab satıcı tərəfindən təqdim edilməlidir (göndərilməlidir).

16.2. Bu Qanunun 16.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan hesabda istehlakçının istilik enerjisinə görə sayğacın son göstəricisinə uyğun mövcud qalıq borcu və həmin qalıq borcun ödənilməli olduğu son tarix göstərilməlidir. İstehlakçı tərəfindən istilik enerjisinin hesabında göstərilən dəyəri tam ödənildikdən sonra satıcı

yol verilmiş səhvə görə düzgün hesablanmamış istilik enerjisinin dəyərini ödənilməsinə istehlakçıdan tələb edə bilməz.

16.3. Məişət istehlakçıları üçün sayğac həmin istehlakçının qurğusunun qoşulduğu paylayıcının vəsaiti hesabına həmin paylayıcı tərəfindən təchiz edilir, quraşdırılır və dəyişdirilir.

16.4. Qeyri-məişət istehlakçıları sayğacla öz vəsaiti hesabına onun istilik qurğusunun qoşulduğu paylayıcı, yaxud istehlakçının seçdiyi podratçı tərəfindən təchiz edilir, quraşdırılır və dəyişdirilir.

16.5. Bu Qanun qüvvəyə minənədək tikilmiş binalarda sayğacın quraşdırılması texniki baxımdan mümkün olmadığı hallarda paylayıcı tərəfindən binanın girişində quraşdırılmış sayğacın istismarı fərdi qaydada sayğacların quraşdırılması üçün texniki imkan yarana-nadək davam etdirilir.

16.6. Bu Qanun qüvvəyə mindikdən sonra layihələndirilən çoxmənzilli yaşayış binalarında mənzillər üzrə boruların üfüqi paylanması ilə fərdi şəkildə istiliyin və isti suyun verilməsi təmin edilir və hər bir mənzil üçün sayğacın quraşdırılması həyata keçirilir.

16.7. İstehlakçıların ağıllı sayğaclarla təchiz edilməsi "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 11-ci maddəsinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4-cü fəsil İSTİLİK TƏCHİZATI SEKTORUNDA TƏBİİ EHTİYATLARDAN VƏ ENERJİ RESURLARINDAN İSTİFADƏ

Maddə 17. Bərpaolunan enerji mənbələrindən və su ehtiyatlarından istifadə

17.1. İstilik enerjisinin istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə stimullaşdırılır.

17.2. İstilik enerjisinin istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin stimullaşdırılması "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

17.3. İstilik qurğularında istilik enerjisinin istehsalı zamanı sudan istifadə Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsinə və digər normativ hüquqi aktlara uyğun həyata keçirilir.

Maddə 18. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi

18.1. İstilik enerjisinin istehsalı, paylanması və istehlakı zamanı enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

18.2. İstilik istehsalçısı "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 13.3-cü maddəsi ilə müəyyən edilən enerji resurslarından səmərəli istifadəyə dair öhdəliklərə riayət etməlidir.

Maddə 19. Ətraf mühitin mühafizəsi

İstilik təchizatı subyektləri ətraf mühitin mühafizəsi üzrə texniki rəqlamentlərə əməl etməklə onların pozulmasına görə məsuliyyət daşıyır və ətraf mühitə zərərli təsirin azaldılmasına yönəldilmiş texniki və təşkilati tədbirlər həyata keçirirlər.

5-ci fəsil İSTİLİK TƏCHİZATI SEKTORUNUN İNKİŞAFI

Maddə 20. İstilik təchizatı sektorunun inkişafı üzrə dövlət proqramı

20.1. İstilik təchizatı sektorunun inkişafı məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən dövlət proqramları qəbul edilir.

20.2. İstilik təchizatı sektorunun inkişafı üzrə dövlət proqramı layihələrinin "Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş qaydada strateji ekoloji qiymətləndirmə (SEQ) sənədi hazırlanır və həmin sənədin dövlət ekoloji ekspertizası həyata keçirilir.

Maddə 21. İstilik təchizatı obyektlərinin tikintisi, genişləndirilməsi, yenidən qurulması, təmiri və istismarı

21.1. İstilik təchizatı obyektlərinin tikintisi, genişləndirilməsi, yenidən qurulması və təmiri Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinə, şəhərsalma və tikintiyə dair digər normativ hüquqi aktlara, o cümlədən texniki normativ hüquqi aktlara uyğun olaraq həyata keçirilir.

21.2. İstilik təchizatı obyektlərinin tikintisi, genişləndirilməsi, yenidən qurulması, təmiri və istismarı məqsədilə torpaq sahələri üzərində hüquqlar torpaq qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq əldə edilir.

6-cı fəsil İSTİLİK TƏCHİZATI OBYEKTlərİNİN TƏHLÜKƏSİZLİYİ VƏ MÜHAFİZƏSİ

Maddə 22. İstilik təchizatı sektorunda istilik qurğularının, şəbəkələrin, istilik istehlakı qurğularının təhlükəsizliyinə dair tələblər

22.1. İstilik qurğularının, şəbəkələrin, istilik istehlakı qurğularının istismarı üzrə həyata keçirilən texniki-təşkilati tədbirlər insanların sağlamlığının, həyatının və ətraf mühitin təhlükəsizliyini təmin etməlidir.

22.2. İstilik təchizatı subyektləri tikinti, quraşdırma, istismar və təmir işləri apararkən istilik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası qaydalarına riayət etməli, inşa olunan və istismar edilən qurğuların zərərli və təhlükəli təsirin azaldılmasına yönəldilmiş texniki, təşkilati və digər tədbirlər həyata keçirməlidirlər.

22.3. İstilik istehsalı və paylanması üçün nəzərdə tutulmuş istilik qurğuları, habelə istilik istehlakı qurğuları texniki normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmalıdır.

Maddə 23. İstilik təchizatı obyektlərinin mühafizəsinin təmin edilməsi və şəbəkələrin mühafizə zonaları

23.1. Şəbəkələrin mühafizəsinin təmin olunması, istismarı üçün şəraitin yaradılması və zədələnməsinin qarşısının alınması, həmçinin insanların həyat və sağlamlığının, təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə şəbəkə ətrafında şəbəkənin mühafizə zonaları müəyyənləşdirilir.

23.2. Şəbəkənin mühafizə zonalarında Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları ilə qadağan olunmayan təsərrüfat işləri aparıla bilər.

23.3. Şəbəkənin mühafizə zonalarının ölçüləri və həmin ərazilərdə təsərrüfat işlərinin aparılmasına dair tələblər müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

7-ci fəsil YEKUN MÜDDƏALAR

Maddə 24. Bu Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun tələblərini pozan şəxslər qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 25. Bu Qanunun qüvvəyə minməsi

25.1. Bu Qanunun 25.2-ci maddəsində nəzərdə tutulanlar istisna olmaqla, bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

25.2. Bu Qanunun 5.1.1-ci, 5.1.10-cu, 5.4-cü, 5.5-ci və 7.6-cı maddələri 2028-ci il iyulun 1-dən qüvvəyə minir.

25.3. Bu Qanunda nəzərdə tutulan normativ hüquqi aktlar və normativ xarakterli aktlar qüvvəyə minənədək, istilik təchizatı sektorunda yaranan münasibətləri tənzimləyən mövcud normativ hüquqi aktlar və normativ xarakterli aktlar öz hüquqi qüvvəsini saxlayır və həmin aktların tələblərinə riayət olunmalıdır.

Maddə 26. Keçid müddəalar

26.1. Bu Qanunun 25.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan müddətədək tənzimləyicinin bu Qanunda nəzərdə tutulan səlahiyyətləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən həyata keçirilir.

26.2. Bu Qanunun 25.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan müddətədək istilik təchizatı sektorunda qiymətlər (tariflər) müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən tənzimlənir.

26.3. Bu Qanunun 8-ci maddəsində nəzərdə tutulan tənzimləmə haqqının məbləği və ödənilmə qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) ilə razılaşdırmaqla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir və həmin məbləğ bu Qanunun 25.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan müddətədək müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun) hesabına köçürülür.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Bakı şəhəri, 24 iyun 2025-ci il